

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 32, No 3 (1981)

Υπεύθυνοι σύμφωνα με το νόμο

ΙΣΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επιστημονικό Σωματείο άνωγειορτισμένο, άριθ. άποφ. 5410/19.2.1975 Πρωτοδικείου Αθηνών. Πρόεδρος γιά τό έτος 1981: Κων. Ταρλατζής

ΕΚΔΟΤΗΣ: Έκδίδεται υπό αίρετής πενταμελούς συντακτικής επιτροπής (Σ.Ε.) μελών τής Ε.Κ.Ε.

ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ό Πρόεδρος τής Σ.Ε. Λουκάς Εύσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι. Τηλ. 6823459

Μέλη Σν/κής Έπ.: Χ. Παππούς Α Σέμίνης Ι. Δημητριάδης Σ. Κολάγης

Φωτοστοιχειοθεσία - Έκτύπωση: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Άρδητεού 12-16 Αθήνα Τηλ. 9217513 - 9214820 ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Αθήνα

Τοχ. Διεύθυνση:
Τοχ. Θορίς 407
Κέντρικό Ταχυδρομείο
Αθήνα

Συνδρομές:

Έτησία έπιστημονικό	δρχ.	500
Έτησία έξωτερικό	»	1000
Έτησία φοιτητών ήμεδαπής	»	300
Έτησία φοιτητών άλλουδαπής	»	500
Τιμή έκαστου τεύχους	»	200
Ϊδρύματα κ.λπ.	»	1000

Address: P.O.B. 407
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: L. Efstathiou
Zalokosta 30,
Halandri
Greece

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U.S.A. 20 per year.

Δελτίον
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 32
ΤΕΥΧΟΣ 3

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
1981

Bulletin
OF THE HELLENIC
VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 32
No 3

JULY - SEPTEMBER
1981

Έπιταγές και έμβάσματα άποστέλλονται έπ' όνόματι κ. Στ. Μάλαρη κτην. Ίνστ. Ύγιεινής και τεχνολογίας Τροφίμων, Ίερά όδός 75, Τ.Τ. 303 Αθήνα. Μελέτες, έπιστολές κ.λπ. άποστέλλονται στόν κ. Α. Εύσταθίου, Κτηνιατρικό Ίνστιτούτο Φυσιολογίας, Άναπαγωγής και Διατροφής Ζώων, Ναυπόλεως 9.25, Άγία Παρασκευή Άττικής.

Ειδησεογραφία -Νέα Προεδρικά Διατάγματα

ΕΚΕ Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.21504](https://doi.org/10.12681/jhvms.21504)

Copyright © 2019, ΕΚΕ Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία Ε. (2019). Ειδησεογραφία -Νέα Προεδρικά Διατάγματα. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 32(3), 248–264. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21504>

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

NEWS

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 2ου ΕΛΛΗΝΟ-ΙΤΑΛΙΚΟΥ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ
(Αθήνα, 11-13 Μαΐου 1981)**

1. Για να μπορέσει η άνθρωπότητα να καλύψει τις ανάγκες της σε ζωικά λευκώματα, ανάγκες που συνεχώς αυξάνουν, είναι υποχρεωμένη να εγκαταλείψει τις παραδοσιακές μορφές παραγωγής ζωικών προϊόντων και να αναζητήσει καινούργιες μορφές, που να επιτρέπουν τον πολλαπλασιασμό του δείκτη παραγωγικότητας των εκτρεφόμενων ζώων, να καθιστούν έφικτη την μείωση της σχέσης, διαθέσιμος χώρος/άριθμος εκτρεφόμενων σ' αυτόν ζώων και να συμπίεζουν συνεχώς το κόστος παραγωγής των ζωικών προϊόντων, με την καλύτερη αξιοποίηση του επενδυσμένου κεφαλαίου, της χορηγούμενης στα ζώα τροφής και της διατεθειμένης στην διαδικασία της παραγωγής ανθρώπινης εργασίας.
2. Στην αναζήτηση των νέων αυτών μορφών ανακάλυψε την μορφή της έντατικής κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, που αποτελεί την πιο προηγμένη στην εποχή μας μορφή κτηνοτροφίας.
3. Χαρακτηριστικό των έντατικών κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων είναι η έκτροφη σ' αυτές ζώων στο μέγιστο βαθμό ζωοτεχνικώς εξειδικευμένων, άποκομένων από το φυσικό τους οίκοσύστημα, υποχρεωμένων να ζούν υπό συνθήκες τεχνητού κλιματισμού (ύπηρετούντος αποκλειστικά και μόνο τους παραγωγικούς στόχους της έκτροφής) σε περιορισμένο χώρο και να διατρέφονται με συμπυκνωμένες και όχι φυσικές τροφές.
Αυτό σημαίνει ότι τα ζώα των έντατικών έκτροφων διαφέρουν από εκείνα της έκτακτης κτηνοτροφίας, όπως διαφέρουν και οι εξωγενείς παράγοντες που επιδρούν πάνω στις φυσιολογικές λειτουργίες των ζώων αυτών και οι οποίοι είναι δυνατόν υπό όρισμένες συνθήκες να προκαλέσουν παθολογικές καταστάσεις.
Έτσι εξηγείται γιατί τα ζώα των έντατικών έκτροφων συμπεριφέρονται διαφορετικά από τα ζώα των έκτακτων έκτροφων στους διάφορους παθολογικούς παράγοντες και γιατί η παθολογία των έντατικών έκτροφων διαφέρει από την κλασσική παθολογία των ζώων.
4. Αυτής της νέας παθολογίας, οι κτηνίατροι πρέπει να γίνουν βαθείς γνώστες, γιατί από το βαθμό που η κτηνιατρική επιστήμη θα μπορέσει να δώσει ικανοποιητικές λύσεις στα προβλήματα που αυτή θέτει καθημερινά, θα εξαρτηθεί ή επιβίωση αυτού του τύπου της κτηνοτροφίας.

Αυτό θα έπιτευχθεί με την συνεχή ενημέρωση των κτηνιάτρων, που πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους έχει εισέλθει σε μια περίοδο δυναμικών δομικών μεταβολών, που επιβάλλει αδιάκοπη μελέτη και παρακολούθηση αυτών των μεταβολών.

5. Για την αντιμετώπιση των παθολογικών καταστάσεων στις έντατικές εκτροφές πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην πρόληψή τους, ενώ η θεραπευτική επέμβαση, πρέπει να θεωρείται σαν ένδειξη άποτυχίας του εφαρμοζόμενου σχήματος προστασίας της έκτροφής και να μᾶς προβληματίζει σε ότι αφορά την όρθότητά του.

Το σχήμα προστασίας από τα διάφορα νοσήματα δεν περιορίζεται πλέον στην επιλογή και χρήση των καταλλήλων φαρμάκων και εμβολίων, αλλά περιλαμβάνει την επιλογή του χώρου εγκατάστασεως της έκτροφής, τις κατασκευές της έκτροφής, το είδος και την φυλή που θα εκτραφεί σ' αυτή, τη σύνθεση της τροφής που θα χορηγηθεί σ' αυτά, το τρόπο που θα τους χορηγηθεί, τις περιβαλλοντολογικές συνθήκες της έκτροφής, την ακινοδυναμική των αποβλήτων κ.λ.π. που διευρύνουν το ρόλο του κτηνιάτρου και του δίνουν μια νέα βαρύτητα σαν τεχνικού και υγειονομικού μέσα στην έκτροφή.

6. Η δυσπιστία του κοινού στα προϊόντα των έντατικών εκτροφών δεν δικαιολογείται και είναι αποδεδειγμένο ότι τα προϊόντα αυτά είναι υγιεινότερα και οργανοληπτικά καλλίτερα, γιατί προέρχονται από ζώα που βρίσκονται υπό συνεχή κτηνιατρικό έλεγχο, διαβιούν σε περιβάλλον με χαμηλό φορτίο παθολογικών παραγόντων, διατρέφονται με ισορροπημένα και πλήρη σιτηρέσια, και των οποίων ζώων τα προϊόντα επεξεργάζονται σε χώρους κατά τεκμήριο υγιεινούς και υπό κτηνιατρικό έλεγχο.
7. Η επιβίωση των έντατικών εκτροφών σε μια χώρα, δεν εξαρτάται μόνο από την παραγωγικότητά της αλλά και το κόστος παραγωγής των παραγομένων σ' αυτές προϊόντων και την ανταγωνιστικότητά τους προς το κόστος παραγωγής ομοειδών προϊόντων σε άλλες χώρες, προς τις οποίες η χώρα αυτή έχει ανοικτά οικονομικά σύνορα.
8. Η Ίταλία είναι περισσότερο προηγμένη της Ελλάδας στο τομέα των έντατικών εκτροφών τόσο σε ότι αφορά τον αριθμό αυτών των εκτροφών όσο και σε ότι αφορά το μέγεθός τους.

Σε όρισμένους όμως τομείς ή έντατική κτηνοτροφία της Ίταλίας δεν μπορεί να αναπτυχθεί παραπέρα, γιατί το κόστος παραγωγής σ' αυτές είναι υψηλότερο από εκείνο που πετυχαίνεται σε άλλες χώρες της Ε.Ο.Κ.

Η ανάπτυξη των έντατικών εκτροφών στην Ίταλία, μπορεί να βοηθηθεί στην ελληνική κτηνοτροφία στην προσπάθειά της να αναπτυχθεί προς την κατεύθυνση αυτή. Άρκει να αξιοποιηθούν σωστά από τους Έλληνες κτηνοτρόφους, από τους Έλληνες τεχνικούς της κτηνοτροφίας και το Έλληνικό κράτος τόσο τα θετικά όσο και αρνητικά χαρακτηριστικά της Ίταλικής κτηνοτροφίας, ώστε να αποφύγουμε τα λάθη που έγιναν στην Ίταλία.

9. Όλα τὰ εἶδη τῶν ζῶων εἶναι δυνατόν νά ἐκτραφοῦν ὑπό ἐντατικές συνθήκες καί αὐτό σημαίνει ὅτι ὑπάρχουν μεγάλα περιθώρια ἀξήσεως τῆς παραγωγῆς ζωϊκῶν προϊόντων στήν χώρα μας. Ἰδιαίτερη προσοχή πρέπει νά δοθεῖ στήν ἀνάπτυξη τῆς ἰχθυοτροφίας, στόν ἀναπροσανατολισμό τῆς αἰγοπροβατοτροφίας καί στήν βελτίωση τῶν βοοτροφικῶν, χοιροτοφικῶν καί πτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων.
10. Οἱ ἐντατικές ἐκτροφές γιά νά μὴν προκαλοῦν ρύπανση τοῦ περιβάλλοντος πρέπει ἀπό τήν κατασκευή τους νά ἀντιμετωπίζουν τὸ πρόβλημα τῆς ἀκινδυνοποιήσεως τῶν ἀποβλήτων τους, μέ βάση τήν ἀρχή ὅτι αὐτὰ δὲν πρέπει νά καταστρέφονται, ἀλλὰ νά καταβάλλεται προσπάθεια ἀξιοποιήσεώς τους.
11. Στις ἐντατικές ἐκτροφές τὸ 80% τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν ζωϊκῶν προϊόντων τὸ συνιστοῦν τὰ ἐξοδα διατροφῆς. Γι' αὐτὸ ἡ μείωση τοῦ κόστους τῆς διατροφῆς, ἐπιδρᾷ ἀποφασιστικά στό τελικὸ κόστος τοῦ παραγομένου προϊόντος. Ἀπὸ τήν στιγμή πού ἡ τιμὴ ἀγορᾶς τῆς πρώτης ὕλης εἶναι ἐνιαία γιά ὄλες τίς χώρες τῆς Εὐρώπης, ἡ συμπίεση τῆς τελικῆς τιμῆς τῶν ζωοτροφῶν εἶναι δυνατόν νά ἐπιτευχθεῖ διὰ τῆς μειώσεως τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς, ἀναμίξεως, συσκευασίας καί διανομῆς τους. Γιά νά ἐπιτευχθεῖ αὐτὸ θὰ πρέπει:
  - 1) Νά ὀρισεῖ ἓνα μόνο λιμάνι εἰσαγωγῆς τῶν ζωοτροφῶν
  - 2) Νά χρησιμοποιοῦνται τὰ φθηνότερα μέσα μεταφορᾶς των
  - 3) Νά ἐπιδιωχθεῖ ὥστε οἱ ἐντατικές ἐκτροφές νά ἀναπτύσσονται κοντὰ στό λιμάνι εἰσαγωγῆς
  - 4) Ἡ παρασκευή τῶν φυραμάτων νά γίνεται σὲ λίγα καί μεγάλα ἐργοστάσια
  - 5) Ἡ διανομὴ τῶν φυραμάτων νά γίνεται κατὰ τρόπο ὀρθολογικὸ ὥστε νά μειώνεται τὸ κόστος αὐτῆς τῆς διανομῆς.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

Παρουσίαση:	Καθηγ. ΝΤΟΜΕΝΙΚΟ ΓΚΑΡΝΤΕΛΛΑ, Διευθυντῆς τοῦ Ἴταλικοῦ Ἰνστιτούτου
Προσφώνηση:	ΡΕΜΟ ΠΑΟΛΙΝΙ, Πρεσβευτῆς τῆς Ἰταλίας
Χαιρετισμός:	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ, Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κτηνιατρικῆς Ἑταιρείας
Κήρυξη ἐνάρξεως:	ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΔΗΣ, Ἐφύπουργός Γεωργίας

Δρ. ΙΣΑΑΚ ΜΕΝΑΣΣΕ, Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πίζας: «Τὰ προβλήματα τῶν ἐντατικῶν ἔκτροφῶν τῶν παραγωγικῶν ζώων».

Προεδρεύει:

Δρ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΣΤΟΦΟΡΟΣ, Καθηγητὴς τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Δρ. ΠΙΕΡΟ ΑΓΚΡΙΜΙ, Καθηγητὴς, Διευθυντὴς τοῦ Πειραματικοῦ Ζωοπροφυλακτικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Πίζας: «Παθολογία τῶν ἐντατικῶν ἔκτροφῶν τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων».

Δρ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΜΟΣ, Προϊστάμενος τοῦ Ἐργαστηρίου Μικροβιολογίας τοῦ ΚΙΛΠΑΝ: «Τὰ κυριώτερα λοιμώδη νοσήματα τῶν προβάτων στὴν Ἑλλάδα».

Προεδρεύει:

Δρ. ΙΣΑΑΚ ΜΕΝΑΣΣΕ, Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πίζας καὶ πρῶην Διευθυντὴς τοῦ Κτηνιατρικοῦ Ἰνστιτούτου Λοιμωδῶν καὶ Παρασιτικῶν Νοσημάτων Ἀθηνῶν.

Δρ. ΚΑΡΛΟ ΡΟΣΣΙ, Καθηγητὴς, Διευθυντὴς τοῦ Πειραματικοῦ Ζωοπροφυλακτικοῦ Ἰνστιτούτου Τουρίνου: «Παθολογία τῶν ἐντατικῶν ἔκτροφῶν τῶν βοοειδῶν».

Δρ. ΛΟΥΚΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ, Διευθυντὴς τοῦ Κτηνιατρικοῦ Ἰνστιτούτου Φυσιοπαθολογίας, Ἀναπαραγωγῆς καὶ Διατροφῆς τῶν Ζώων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας: «Κυριώτερα αἷτια στειρότητας καὶ παθήσεων μεταβολισμοῦ ἰχθυοστοιχείων στὶς ἔκτροφες ἀγελάδων στὴν Ἑλλάδα».

Δρ. ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ ΡΩΣΣΗΣ, Προϊστάμενος τοῦ Ἐργαστηρίου Ἐλέγχου Βιολογικῶν προϊόντων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας: «Οἱ κυριώτερες μορφές μαστίτιδος στὶς ἔκτροφες τῶν ἀγελάδων στὴν Ἑλλάδα».

Προεδρεύει:

Δρ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ ΣΕΪΜΕΝΗΣ, Προϊστάμενος τοῦ Ἐργαστηρίου Βιολογικῶν προϊόντων τοῦ ΚΙΛΠΑΝ.

Δρ. ΠΙΕΤΡΟ ΓΚΙΤΤΙΝΟ, Καθηγητὴς στὸ Πειραματικὸ Ζωοπροφυλακτικὸ Ἰνστιτούτο τοῦ Τουρίνο: «Παθολογία τῶν ἐντατικῶν ἔκτροφῶν τῶν ἰχθύων». (Ἡ εἰσήγηση θὰ διαβαστεῖ ἀπὸ τὸν Διευθυντὴ τοῦ Ἰνστιτούτου, Καθηγητὴ Κάρλο Ρόσσι).

Δρ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΤΟΣ, Καθηγητὴς τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: «Τὰ κυριώτερα νοσήματα τῶν ἰχθύων στὶς ἐντατικὲς ἔκτροφες στὴν Ἑλλάδα».

Προεδρεύει:

Δρ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ, τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐλέγχου Τροφίμων Ἀθηνῶν.

Δρ. ΤΖΟΒΑΝΝΙ ΜΠΑΛΛΑΡΙΝΙ, Καθηγητής, Διευθυντής του Ίνστιτούτου της Κλινικής Κτηνιατρικής του Πανεπιστημίου της Πάρμας: «Παθολογία των έντατικῶν ἔκτροφῶν τῶν χοίρων».

Δρ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΣΤΟΦΟΡΟΣ, Καθηγητής τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν: «Νοσήματα τῶν χοίρων στίς έντατικές ἔκτροφές στήν Ἑλλάδα».

Προεδρεύει:

Δρ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ, Προεδρος τῆς Ε.Κ.Ε., Ὁμότιμος Καθηγητής.

Δρ. ΣΙΛΒΑΝΟ ΜΑΛΕΤΤΟ, Καθηγητής, Διευθυντής τοῦ Ίνστιτούτου Γενικῆς καί Εἰδικῆς Ζωοτεχνίας τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τουρίνου: «Προβλήματα τῆς ρυπάνσεως τοῦ περιβάλλοντος, μέ ιδιαίτερη ἀναφορά στά προσθετικά πού περιέχονται στά κόπρανα».

Δρ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΙΛΙΚΙΔΗΣ, Ἐντεταλμένος Ὑφηγητής τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: «Ἡ μόλυνση τῶν ὑδάτων ἀπό βάρεια μέταλλα στήν Ἑλλάδα».

Προεδρεύει:

Δρ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Διευθυντής Κτηνιατρικῆς Ἀντιλήψεως, Φαρμάκων καί Ἐφαρμογῶν τῆς Ὑπηρεσίας Κτηνιατρικῆς.

Δρ. ΠΙΕΡΛΟΥΪΤΖΙ ΝΑΒΑΡΟΤΤΟ, Καθηγητής τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μιλάνου: «Ἐξουδετέρωση τῶν ζωοτεχνικῶν λιμάτων. Οἱ δυνατές λύσεις γιά τήν προστασία τοῦ περιβάλλοντος καί παραγωγή ἐνεργείας ἀπό αὐτά».

Δρ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΥΡΙΤΣΗΣ, Καθηγητής τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν: «Ἀξιοποίηση τῶν λυμάτων τῶν ζωοστασιῶν πρὸς παραγωγή ἐνεργείας».

Προεδρεύει:

Δρ. ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Ἐπιθεωρητής Κτηνιατρικῆς.

Δρ. ΣΑΝΤΡΟ ΓΚΟΒΟΝΙ, Ὑφηγητής Ἐντεταλμένος τῆς Τεχνολογίας τῶν πτηνῶν στήν Κτηνιατρική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βολώνιας: «Παθολογία τῶν έντατικῶν ἔκτροφῶν τῶν ὀρνίθων».

Δρ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΑΡΤΟΠΟΙΟΣ, Καθηγητής τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: «Νοσήματα τῶν ὀρνίθων στίς πτηνοτροφικές μονάδες βιομηχανικοῦ τύπου στήν Ἑλλάδα».

Προεδρεύει:

Δρ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Διευθυντής τοῦ Κτηνιατρικοῦ Ίνστιτούτου Λοιμωδῶν καί Παρασιτικῶν Νόσων Ἀθηνῶν.

Δρ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΒΑΣΑΛΟΣ, Γενικός Γραμματέας τῆς Ε.Κ.Ε., Προϊστάμενος τῶν Διευθύνσεων Ζωοανθρωπονόσων καὶ Κτηνιατρικῆς Ἐρεύνης καὶ Ἰδρυμάτων τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας: «Συμπεράσματα τοῦ Β' Ἑλληνοϊταλικοῦ Κτηνιατρικοῦ Συμποσίου».

Ὁμιλία τοῦ Καθηγητοῦ ΝΤΟΜΕΝΙΚΟ ΓΚΑΡΝΤΕΛΛΑ, Διευθυντῆ τοῦ Ἰταλικοῦ Μορφωτικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν.

Ὁμιλία τοῦ Γενικοῦ Διευθυντῆ τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΔΡΑΓΩΝΑ.

Κήρυξη περατώσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Β' Ἑλληνο-ϊταλικοῦ Κτηνιατρικοῦ Συμποσίου ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Ε.Κ.Ε. Καθηγητῆ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΤΑΡΛΑΤΖΗ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΑΤΙΔΩΣΕΩΣ — ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΙΑΣΕΩΣ

Ἀπό τίς ἀρχερασιείς πού ἔγιναν στίς 19 Μαρτίου ἐκλέχτηκε τό ἀκόλουθο Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος: Μιχάλης Βασάλος

Ἀντιπρόεδρος: Μιχάλης Νούσιας

Γεν. Γραμματέας: Γεώργιος Ἀντσακλῆς

Ταμίας: Ἀδάμ Τσαγκλῆς

Εἰδ. Γραμματέας: Στυλ. Μαντωνάκις

Μέλη: Βασ. Γολεμάτης, Χρ. Χειμωνᾶς, Κων. Ταρλαντζῆς, Ἄλεξ. Σαραβάνος.

Μέλη τῆς Ἐταιρείας εἶναι γιατροί καί κτηνίατροι πού ἀσχολοῦνται μέ τή διάγνωση, θεραπεία, πρόληψη καί καταπολέμηση τοῦ ἐχينوκόκκου.

Σκοποὶ τῆς Ἐταιρείας εἶναι ἡ προώθηση τῆς ἐπιστημονικῆς Ἐρευνας σ' ὄλους τοὺς παραπάνω τομεῖς, ἡ ἐνίσχυση κάθε προσπάθειας πού ἀποβλέπει στή βελτίωση τῶν μεθόδων διάγνωσης καί θεραπείας τῆς ἐχينوκοκκίασης, ἡ μελέτη τῆς ἐπιδημιολογίας τῆς σοβαρῆς αὐτῆς ζωο-ἀνθρωπονόσου καί ἡ ἐπιστημονική ἐπικύρωση κάθε φορέα ἐφαρμογῆς προγράμματος γιά τήν ἐκρίζωση τοῦ ἐχينوκόκκου ἀπό τή Χώρα μας.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἔγκαιρης διάγνωσης καί θεραπείας τῆς ἐχينوκοκκίασης καί τῆς ἀποτελεσματικῆς πρόληψης καί καταπολέμησής της, προκύπτει ἀπό τίς καταστρεπτικές συνέπειες πού συνεπάγεται ἡ ὑπαρξή της στήν Ἑλλάδα.

Περισσότερες ἀπό 1.000 περιπτώσεις ἐχينوκοκκίασης χειρουργοῦνται στή Χώρα μας κάθε χρόνο καί πάνω ἀπό 500.000.000 Δρχ. εἶναι οἱ οικονομικές ζημιές πού προκαλεῖ ὁ ἐχينوκόκκος στή κτηνοτροφία μας ἑτησίως.

Ἡ Ἑλληνική Ἐταιρεία Ὑδατιδώσεως - Ἐχينوκοκκίασεως εἶναι τὸ Ἑλληνικό Τμήμα τῆς Διεθνούς Ἐταιρείας Ὑδατιδολογίας πού ἐδρεύει στό Μοντεβίδεο καί ἔχει τήν ἀκόλουθη προσωρινή διεύθυνση: Πειραιῶς 46 Ἀθήναι Ἑλληνική Κτηνιατρική Ἐταιρεία

ΝΕΑ ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ'ΑΡΙΘ. 102

Περί τροποποιήσεως του άρθρου 14 του Π.Δ/τος 653/1977 «περί ὄρων εισαγωγῆς, συντηρήσεως καὶ διακινήσεως κατεψυγμένων κρεάτων μηρυκαστικῶν, χοίρων, πτηνῶν, θηραμάτων, κονίκλων καὶ ἐδωδῶν παραπροϊόντων σφαγίων».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17, 20 καὶ 21 τοῦ Ν. 248/1914 «περὶ ὀργανώσεως τῆς Ζωοτεχνικῆς καὶ Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας» ὡς οὗτος συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Α.Ν. τῆς 24.1.36 καὶ τοῦ 4085/60 ἀμφοτέρων «περὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. 248/1914».

2. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 336/1981 γνωμοδότησιν τοῦ Συμ/λίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον Μόνον.

1. Αἱ παράγραφοι 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Π.Δ/τος 653/77 ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

3. Κατεψυγμένα κρέατα κατάσχονται ὑπὸ τοῦ διενεργοῦντος τὴν κτηνιατρικὴν ἐπιθεώρησιν κτηνιάτρου τοῦ σημείου εἰσόδου ἢ τελωνισμοῦ, ἐφ' ὅσον παρουσιάζουν τὰς κατωτέρω παραλείψεις ἢ ἀλλοιώσεις, τοῦ ἰδιοκτῆτου δυναμένου νὰ προβῇ εἰς ἔνστασιν κατὰ τῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως κατασχέσεως, ἀκολουθουμένης τῆς διαδικασίας τῶν ἐπανεξετάσεων:

α) Μὴ πληρότητα τοῦ συνοδεύοντος τὸ κατεψυγμένον κρέας πρωτοτύπου ὑγειονομικοῦ πιστοποιητικοῦ ἢ τοῦ ἀκριβοῦς ἀντιγράφου ἢ τοῦ φωτοαντιγράφου προκειμένου περὶ κατεψυγμένων εὐρισκομένων ἐν ἀποταμιεύσει ἢ διαμετακομίσει, ὡς πρὸς τὰ σημεῖα ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὰς συντηρητικὰς ἢ χρωστικὰς οὐσίας ἢ τὰ ἀντιβιοτικά ἢ τὰ ὑπολείμματα οἰστρογόνων οὐσιῶν ἢ ἐτέρων σημείων πλὴν τῶν μνημονευομένων εἰς τὴν περίπτ. β τῆς παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Ἄσυμφωνίαν στοιχείου τινός τοῦ πιστοποιητικοῦ μέ τὰς ἐπὶ τῆς συσκευασίας ἐνδείξεις (σημάνσεις). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὡς καὶ τὴν τιοαύτην τῆς προηγουμένης περιπτώσεως α' τῆς παρούσης παραγράφου, ὁ ἰδιοκτῆτης ὑποβάλλων τὴν ἔνστασιν ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προσκομίσῃ νέον πιστοποιητικόν ἢ συμπληρωματικόν τοιοῦτον, καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν

δτι θέλει προσκομίσει τοῦτο πρό τῆς λήξεως τοῦ ὀρίου συντηρήσεως κατά τήν εἴσοδον.

γ) Συσκευασίαν ἄλλην τῆς καθοριζομένης ὑπό τοῦ παρόντος Προεδρικοῦ Διατάγματος.

δ) Ὑπέρβασιν τοῦ ὀρίου συντηρήσεως κατά τήν εἴσοδον.

Γίνεται ἀνεκτή ὑπέρβασις τοῦ ὀρίου τούτου, κατ' ἀνώτατον ὄριον μέχρι 15 ἡμερῶν καί μόνον διά τὰ διά πλοίων μεταφερόμενα κατεψυγμένα κρέατα ἡ ὁποία δύναται νά ἀυξηθῆ καί πέραν τῶν 15 ἡμερῶν καί μέχρι 30 ἡμερῶν εἰσέτι δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ τῆ εἰσηγήσει τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας, διά λόγου ἀποδεδειγμένης ἀνωτέρας βίας ἥτοι βλάβη τοῦ πλοίου ἐν πλῶ, συμφόρησις λιμένος, ἀπεργία.

ε) Καταστροφήν τῆς συσκευασίας.

στ) Ἐλλειψιν ἐνδείξεων ἀπό ἀπόσεως συσκευασίας οὐσιωδῶν ἢ μή:

αα) Ὡς οὐσιώδεις ἐνδείξεις χαρακτηρίζονται ἡ χώρα προελεύσεως, τό εἶδος τοῦ ζώου, ἡ ἡμερομηνία σφαγῆς ἢ καταψύξεως καί ἡ σφραγίς τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιθεωρήσεως. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἀπαγορεύεται ἡ προσθήκη ἢ ἡ ἀναγραφή τῶν ἐλλειπόντων οὐσιωδῶν στοιχείων.

Κατ' ἐξαιρέσιν δύναται νά παραλείπωνται αἱ κάτωθι ἐνδείξεις:

- (1) Τῆς Χώρας προελεύσεως, ὅταν αὐτή ἐμφαίνεται ἐκ τῆς σφραγίδος τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιθεωρήσεως.
- (2) Τοῦ εἴδους τοῦ ζώου, ἐπί ὀλοκλήρων σφαγίων, ἡμίσεων ἢ τεταρτημορίων μετ' ὀστών, καί
- (3) Τῆς σφραγίδος τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιθεωρήσεως ἐάν αὐτή ἔχει ἀποτυπωθῆ ἐμφανῶς ἐπί τῆς σαρκός.

ββ) Ὡς μή οὐσιώδεις ἐνδείξεις χαρακτηρίζονται ὁ τίτλος, ὁ ἀριθμός ἐγκρίσεως τῆς σφαγιοτεχνικῆς ἢ ἐτέρας ἐγκαταστάσεως, ὡς καί ἡ ἀναγραφή τῆς κατηγορίας τοῦ σφαγίου καί τῆς ὀνομασίας τῆς κατηγορίας τοῦ κρέατος προκειμένου περί τεμαχισμένων σφαγίων, ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ ἐνδείξεις αὗται ἀναγράφονται εἰς τό ὕγειονομικόν πιστοποιητικόν, ὅτε ἡ Ἐπιτροπή ὀφείλει νά διαπιστώσει τήν ταυτότητα τοῦ κατεψυγμένου κρέατος μέ τήν ἀναγραφομένην ἐπί τοῦ πιστοποιητικοῦ. Ὡς μή οὐσιώδης ἐνδείξις χαρακτηρίζεται καί ἡ σήμανσις τῶν αὐτοτελῶν τεμαχίων, ὡς προβλέπεται εἰς τήν περίπτωσιν β τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Π.Δ./τος 653/1977, ἐφ' ὅσον τά στοιχεῖα ταῦτα εὐρίσκονται ἐπί τῆς ἐξωτερικῆς συσκευασίας ἢ ἐντός αὐτῆς.

Εἰς περίπτωσιν διαπιστώσεως ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐλλείψεως μή οὐσιώδους ἐνδείξεως τῆς συσκευασίας, αὐτή ἐγκρίνει τήν τοποθέτησιν πινακίδος ἀναγραφούσης κατά περίπτωσιν ἐλλείπουσαν μή οὐσιώδη ἐνδείξιν, ὑπό τὰς προϋποθέσεις τὰς διαλαμβανομένης εἰς τὰς διατάξεις περί παρατάσεως ὀρίων συντηρήσεως πρὸς διάθεσιν εἰς τήν κατανάλωσιν. Κατ' ἐξαιρέσιν ἡ ἐνδείξις τοῦ τίτλου ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς σφαγιοτεχνικῆς ἐγκαταστάσεως δύναται νά παραλείπεται ὅταν ἐμφαίνεται ἐκ τῆς σφραγίδος τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιθεωρήσεως.

ζ) Μή τήρησιν τῆς προβλεπομένης θερμοκρασίας κατά τήν μεταφοράν τοῦ κατεψυγμένου κρέατος καί ἐφ' ὅσον τοῦτο δέν παρουσιάζει ἐντονον ἀπόψυξιν

ἢ ἐπανακατάψυξιν μετά παραμορφώσεως τοῦ σχήματος. Ὁ ἔλεγχος τῆς θερμοκρασίας διενεργεῖται τόσον ἐκ τῶν ὀργάνων ἐλέγχου τοῦ μεταφορικοῦ μέσου, ὅσον καί ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς τοιαύτης τοῦ προϊόντος λαμβανομένης ἐκ διαφόρων σημείων τῶν δεμάτων γενικῶς, διά τοῦ εἰδικοῦ, μετά μεταλλικοῦ στελέχους, θερμομέτρου. Ἡ ἐσωτερική αὐτή θερμοκρασία, οὕτως ἐλεγχόμενη, δύναται νά ἐκτρέπεται τῆς προβλεπομένης διά τό μεταφορικό μέσον πρός τά ἄνω καί μέχρι 20.

η) Μερικήν ἀπόψυξιν ἢ ἐπανακατάψυξιν ἄνευ παραμορφώσεως τοῦ σχήματος καί μέ ἐλαφρά τά ἕτερα γνωρίσματα ταύτης, ἐκτεταμένην ἀφυδάτωσιν ἢ περιορισμένην τοιαύτην ἐγκαύματα ψύχους περιορισμένης ἐκτάσεως μή ἐπιρεάζοντα τās ὀργανοληπτικές ιδιότητας τοῦ τροφίμου, ρύπανσιν δι' ἀβλαβῶν οὐσιῶν ἐν τῷ βάθει ψῆξιν τῶν μετ' ὀστέων κρεάτων μέ προσβολήν τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων ὅσον καί τῆς πέριξ τούτων σαρκός, ὀξειδῶσιν τοῦ λίπους, ὡς καί ρύπανσιν γενικῶς.

θ) Ὑπέρβασιν ὡς πρός τοῦ ἐπιφανειακοῦ λίπους ἢ τό ποσοστόν τῆς ὄρατῆς σαρκός καί ὑπέρβασιν ὡς πρός τό προβλεπόμενον βάρος τοῦ περιεχομένου τῶν δεμάτων. Εἰς τās ἀνωτέρω περιπτώσεις καί ὁσάκις τά πορίσματα τῶν ἐπανεξετάσεων εἶναι σύμφωνα μέ τήν γνώμην τοῦ ἀρχικῶς κατάσχοντος, δύναται τά κρέατα τά παρουσιάζοντα τās ὑπερβάσεις νά χορηγηθοῦν πρός ἀλλαντοποίησιν ἢ κονσερβοποίησιν ὑπό τās προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 4 περιπτ. α' τοῦ παρόντος διατάγματος. Ἐπί τῆς συσκευασίας θέλει τοποθετηθῆ πινακίς ἢ ἀναγραφή ἢ ἐνδείξις «πρός βιομηχανοποίησιν» κατά τά ἰσχύοντα εἰς τās περί παρατάσεως ὀρίου συντηρήσεως πρός διάθεσιν εἰς τήν κατανάλωσιν διατάξεις.

ι) Γιανδήποτε ἄλλην παράλειψιν ἢ ἀλλοίωσιν μή μνημονευομένην εἰς τήν παροῦσαν παράγραφον καί τήν παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς μεταβολάς τῶν ὀργανοληπτικῶν χαρακτήρων (ὄσμῃ, γεῦσις, χρῶμα, σύστασις), εὐρωτίασιν κ.λ.π.

ια) Εἰς τās περιπτώσεις ε, ζ καί η τῆς παρούσης παραγράφου, ἢ ἐπιτροπή δύναται, βάσει τῶν μακροσκοπικῶν καί ἐνδεχομένως ἐργαστηριακῶν δεδομένων, νά προβῆ εἰς τήν μείωσιν τοῦ ὀρίου συντηρήσεως πρός διάθεσιν εἰς τήν κατανάλωσιν διενεργουμένην συμφώνως πρός τās διατάξεις τῆς παραγράφου 12 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ παρόντος.

4. Ἡ σύνταξις τῆς ἐκθέσεως κατασχέσεως ὑπό τοῦ κτηνιάτρου ἐπιθεωρητοῦ τροφίμων, ἢ ὑποβολή τῆς ἐνστάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου ὡς καί αἱ σχετικαί προθεσμιαί, ἢ συγκρότησις τῶν Ἐπιτροπῶν καί ἡ διάθεσις τῶν τροφίμων, θέλουν διενεργηθῆ συμφώνως πρός τά διαλαμβανόμενα εἰς τά ἄρθρα 16, 17 καί 18 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 40/77 Π.Δ/τος «περί κτηνιατρικῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σφαγίων ζῶων καί προϊόντων προελεύσεως».

2. Εἰς τό ἄρθρον 14 τοῦ Π.Δ/τος 653/1977 προστίθεται παράγραφος 5 ἑξουσα ὡς ἀκολουθῶς:

5. Κατεψυγμένα προϊόντα ὑπό κατάσχῆσιν ἢ ὑπό δέσμευσιν μέχρι τῆς λήψεως τελικῆς ἀποφάσεως κατά τά ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ἐναποθη-

κεύοντα εις ψυκτικούς θαλάμους έγκεκριμένους από την άρμοδιαν Τελωνειακήν Αρχήν.

Υπεύθυνοι διά την φύλαξιν τών εν λόγω προϊόντων, την άποτροπήν διοχετεύσεως τούτων εις τό έμπόριον άλλοιώσεων ή προσθηκών στοιχείων επί της συσκευασίας κλπ., είναι οι ιδιοκτήται τών ψυκτικών θαλάμων.

Εις τόν αυτόν επί της Γεωργίας Υπουργόν, ανατίθεμεν την δημοσίευσιν καί εκτέλεσιν του παρόντος διατάγματος.

Έν Αθήναις τή 18 Απριλίου 1981
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ'ΑΡΙΘ. 430

«Περί τών ὄρων καί προϋποθέσεων χορηγήσεως ειδικής άδειάς λειτουργίας βιομηχανιών καί βιοτεχνιών έπεξεργασίας γάλακτος καί άντικαταστάσεως διατάξεών τινων του Β.Δ. 2/16-5-59 «περί κτηνιατρικού ύγειονομικού έλέγχου του γάλακτος».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντες υπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 21 του Ν. 248/1914 «περί ὀργανώσεως της Ζωοτεχνικής καί Κτηνιατρικής Υπηρεσίας», προστεθέντος δι' άρθρου πρώτου του Ν. 4085/1960 «περί συμπληρώσεως του Νόμου 248/1914».

2. Την υπ' αριθ. 5/1981 Γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Έπικρατείας, προτάσει του επί της Γεωργίας Υπουργού, αποφασίζομεν:

Άρθρον 1

Η έπεξεργασία του διατιθεμένου εις την κατανάλωσιν γάλακτος ως παστεριωμένου ή άποστειρωμένου καί του διά την παρασκευήν γαλακτοκομικών προϊόντων προοριζομένου, δέον νά διενεργηται υπό βιομηχανιών καί βιοτεχνιών λειτουργουσών κατόπιν ειδικής άδειάς, χορηγουμένης υπό τούς εν τοις έπομένους άρθροις καθοριζομένους κτηνιατρικούς δρους καί προϋποθέσεις:

Άρθρον 2

1. Διά την χορήγησιν της εν άρθρω 1 ειδικής άδειάς λειτουργίας βιομηχανιών καί βιοτεχνιών έπεξεργασίας γάλακτος, πās ενδιαφερόμενος οφείλει νά υποβάλλη εις την οικείαν νομαρχιακήν κτηνιατρικήν υπηρεσίαν σχετικήν αίτησιν ή ὁποία:

α) Δέον νά περιλαμβάνη:

αα) Τό όνοματεπώνυμον καί τήν διεύθυνσιν τῆς κατοικίας τοῦ αἰτοῦντος, ἐάν πρόκειται περί εταιρείας θά ἀναγράφεται ἡ ἔδρα τῆς ὡς καί ἡ ἰδιότης καί ἡ διεύθυνσις τῆς κατοικίας τοῦ ὑπογράφοντος αὐτήν ὑπευθύνου.

ββ) Τήν ἔδραν καί τήν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως.

γγ) Τήν ἡμερησίαν δυναμικότητα ἐπεξεργασίας γάλακτος.

β) Ἄδρον νά συνοδεύεται ἀπό γενικό σχέδιον τῶν ἐγκαταστάσεων ὑπό κλίμακα 1:500 συνοδευόμενον ὑπό λεπτομεροῦς περιγραφῆς τῶν χώρων, τοῦ τρόπου ὑδροδοτήσεως καί τοῦ συστήματος ἀποχετεύσεως.

2. Ἡ ὡς ἄνω ἄδεια χορηγεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῆ ὅτι πληροῦνται οἱ διά τοῦ παρόντος διατάγματος καθοριζόμενοι ὅροι, μετά προηγουμένην ἐξέτασιν καί ἔρευναν, ὡς καί σχετικήν εἰσήγησιν ὑπό τριμελοῦς ἐπιτροπῆς συγκροτουμένης δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καί ἀποτελουμένης ἐκ τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων νομαρχιακῶν ὑπηρεσιῶν Κτηνιατρικῆς καί Ὑγιεινῆς καί ἐνός κτηνιάτρου ὑπηρετοῦντος εἰς τόν αὐτόν νομόν, ὑποδεικνυόμενου ὑπό τοῦ Προϊσταμένου τῆς οἰκείας νομαρχιακῆς κτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 3

1. Γενικῶς αἱ βιομηχαναί καί βιοτεχναί ἐπεξεργασίας γάλακτος δέον νά πληροῦν τούς κάτωθι ὁρους:

α) Οἱ χώροι δέον νά εἶναι τοιούτων διαστάσεων καί κατασκευῆς ὥστε νά ἐπιτρέπουν τήν ἐγκατάστασιν τῶν μηχανημάτων ἐπεξεργασίας τοῦ γάλακτος καί τῶν δεξαμενῶν ἀποθηκεύσεως αὐτοῦ, καθῶς καί τήν ἄνετον καί ἀπρόσκοπον διακίνησιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένων ὡς καί τήν ὑγιεινήν ἐπεξεργασίαν τῶν προϊόντων.

β) Τό συνολικόν ἐμβαδόν τῆς βιομηχανίας ἢ βιοτεχνίας δέον νά εἶναι ἀνάλογον τῆς δυναμικότητος.

γ) Ἐργοστάσιον δυναμικότητος ἐπεξεργασίας μέχρι 10 τόνν. γάλακτος ἡμερησίως, δέον νά διαθέτῃ συνολικούς χώρους 50 τ. μέτρων κατά τόννον ἐπεξεργαζομένου γάλακτος.

δ) Ἐργοστάσιον δυναμικότητος ἐπεξεργασίας ἄνω τῶν 10 τόνν. γάλακτος ἡμερησίως, δέον νά διαθέτῃ συνολικούς χώρους 20-30 τ. μέτρων κατά τόννον γάλακτος πέραν τῶν 10 τόννων.

ε) Τό ἐσωτερικόν τῶν τοίχων δέον νά εἶναι ἐπενδεδυμένον δι' ἀνθεκτικοῦ ἀδιαποτίστου καί λείας ἐπιφανείας ὑλικοῦ.

στ) Τά δάπεδα δέον νά εἶναι ἀδιαπότιστα, ἀνθεκτικά, ἀντιολισθηρά καί νά ἔχουν κατάλληλον κλίσιν πρὸς τούς ἀγωγούς καί τά φρεάτια ἀποχετεύσεως διά τόν εὐκόλον καθαρισμόν.

ζ) Αἱ γωναί αἱ σχηματιζόμεναι μεταξύ τοίχων καί δαπέδου δέον νά εἶναι κοῖλαι διά νά πλύνωνται εὐκόλως.

η) Τά παράθυρα δέον νά φέρουν δικτυωτόν πλέγμα διά τήν παρεμπόδισιν εἰσόδου ἐντόμων.

θ) Νά ὑδροδοτοῦνται δι' ἀφθόνου ποσίμου ὕδατος πληροῦντος τούς ὁρους τῶν κειμένων ὑγιονομικῶν διατάξεων.

1) Νά διατίθενται τά λύματα συμφώνως πρός τάς ίσχυούσας ύγειονομικές διατάξεις.

2. Είδικῶς αἱ βιομηχαναί καί βιοτεχναί γάλακτος ἀναλόγως τοῦ τρόπου ἐπεξεργασίας καί τοῦ εἶδους τοῦ παραγομένου προϊόντος δέον νά διαθέτουν τούς κάτωθι χώρους καί τόν κατωτέρω μηχανολογικόν ἐξοπλισμόν:

Α) Βιομηχαναί παστεριώσεως καί ἀποστειρώσεως γάλακτος δέον νά διαθέτουν:

αα) Χῶρον παραλαβῆς καί ζυγίσεως τοῦ γάλακτος.

β) Αἴθουσαν ἐπεξεργασίας (παστεριώσεως καί ἀποστειρώσεως) τοῦ γάλακτος.

γ) Αἴθουσαν ἐμφιαλώσεως τοῦ γάλακτος προκειμένου περί βιομηχανίας παραγωγῆς ἐμφιαλωμένου γάλα.

δ) Ψυκτικούς χώρους ἀναλόγως τῆς δυναμικότητος τῆς βιομηχανίας.

ε) Χώρους μηχανοστασίου.

στ) Βοηθητικούς χώρους (ίματιοθήκας, ντούς, WC κλπ.).

ζ) Χῶρον ἀποθηκείσεως πλαστικῶν καί χαρτίνων περιεκτικῶν γάλακτος.

η) Στοιχειώδεις ἐργαστήριον διά χημικῆς καί μικροβιολογικῆς ἐξετάσεις.

θ) Σύστημα αὐτομάτου ζυγίσεως ἢ μετρήσεως τοῦ περιλαμβανομένου γάλακτος.

ι) Μηχανήν πλύσεως γαλακτοδοχείων, ἐφ' ὅσον ἡ διακίνησις τοῦ γάλακτος γίνεται διά γαλακτοδοχείων.

ια) Δεξαμενήν ἢ δεξαμενάς ἀποθηκείσεως νωποῦ γάλακτος.

ιβ) Φυγοκεντρικόν φίλτρον καθαρισμοῦ γάλακτος. Ἐξαιρετικῶς διά μονάδας μικρᾶς δυναμικότητος εἶναι ἐπιτρεπτόν καί μεταλλικόν φίλτρον.

ιγ) Παστεριωτήρα ἢ ἀποστειρωτήρα μέ ὄργανα καταγραφῆς τῆς θερμοκρασίας.

ιδ) Δεξαμενήν ἢ δεξαμενάς παστεριωμένου γάλακτος.

ιδ) Μηχανήν πλύσεως φιαλῶν, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦνται ὑάλινοι φιάλαι.

ιστ) Μηχανήν πλύσεως κιβωτίων μεταφορᾶς φιαλῶν ἢ χαρτοκιβωτίων γάλακτος.

ιζ) Ἐμφιαλωτικήν μηχανήν αὐτομάτου πωματισμοῦ.

ιη) Κύκλωμα αὐτομάτου χημικοῦ καθαρισμοῦ (C.I.P.) δι' ὄλας τάς ἐγκαταστάσεις ἐπεξεργασίας τοῦ γάλακτος.

ιθ) Νιπτήρας εἰς τάς αἰθούσας ἐπεξεργασίας διά τόν καθαρισμόν καί ἀπολύμανσιν τῶν χειρῶν.

Β) Τυροκομεῖα:

α) Χῶρον παραλαβῆς τοῦ γάλακτος.

β) Αἴθουσαν παστεριώσεως καί ἀποθηκείσεως τοῦ γάλακτος.

Ἐφ' ὅσον ἔχει ἐπιβληθῆ, συμφώνως πρός τήν παρ. 1 τοῦ ἀρθρ. 21 τοῦ Ν.Δ. 872/71, ἡ ὑποχρεωτική παστερίωσις τοῦ γάλακτος διά τήν παρασκευήν γαλακτοκομικῶν προϊόντων.

γ) Αἴθουσαν ἢ αἰθούσας τυροκομήσεως ἐντός τῶν ὁποίων δέον νά ἐπικρατοῦν κατάλληλοι συνθήκαι, ἀνάλογοι τοῦ εἶδους τοῦ παραγομένου τυροῦ.

- δ) Χώρον ώριμάνσεως τών τυρῶν.
  - ε) Χώρον έγκαταστάσεως μηχανημάτων παραγωγής άτμου ή ψύχους.
  - στ) Ψυκτικούς χώρους (προαιρετικούς).
  - ζ) Βοηθητικούς χώρους (ίματιοθήκας, ντούς, W.C. κλπ.).
  - η) Νιπτήρας είς τάς αίθούσας έπεξεργασίας διά τόν καθαρισμόν και άπολύμανσιν τών χειρῶν.
- Γ) Σταθμοί συγκεντρώσεως και προψύξεως του γάλακτος.
- α) Χώρον παραλαβής γάλακτος.
  - β) Ζυγόν διά τήν ζύγισιν του γάλακτος.
  - γ) Μονάδα ψύξεως του γάλακτος.
  - δ) Δεξαμενή ή δεξαμενάς άποθηκεύσεως γάλακτος.
  - ε) Παροχήν θερμου ύδατος, είς ίκανήν ποσότητα διά τόν καθαρισμόν τών έγκαταστάσεων και τών γαλακτοδοχείων.
- Δ) Βιομηχανίαι και βιοτεχνίαι παρασκευής βουτύρου.
- α) Χώρους έπεξεργασίας και συσκευασίας του βουτύρου.
  - γ) Βοηθητικούς χώρους (ίματιοθήκας, ντούς, WC, κλπ.).
  - δ) Δεξαμενή έκπλύσεως κρέμας.
  - ε) Κορυφολόγον τυποποιήσεως κρέμας.
  - στ) Παστεριωτήρα κρέμας.
  - ζ) Δεξαμενή ώριμάνσεως κρέμας.
  - η) Βουτυροκάδους ξυλίνους ή άνοξειδώτου μετάλλου ή άυτοματον μηχανήν συνεχούς παραγωγής βουτύρου.
  - θ) Δοχεΐα μέ καλύμματα διά τήν μεταφοράν του βουτύρου ή μεταφορικήν ταινίαν.
  - ι) Άυτόματον συσκευαστικήν μηχανήν.
  - ια) Στοιχειῶδες έργαστήριον διά χημικάς και μικροβιολογικάς έξετάσεις.
  - ιβ) Νιπτήρας είς τάς αίθούσας έπεξεργασίας διά τόν καθαρισμόν και άπολύμανσιν τών χειρῶν.
- Ε) Βιομηχανίαι και βιοτεχνίαι έπεξεργασίας κρέμας.
- α) Χώρον έπεξεργασίας κρέμας.
  - β) Ψυκτικούς χώρους άποθηκεύσεως πρώτων ύλῶν θερμοκρασίας 0°C έως ÷ 4°C.
  - γ) Ψυκτικούς χώρους άποθηκεύσεως έτοιμων προϊόντων.
  - δ) Βοηθητικούς χώρους (ίματιοθήκας, ντούς, WC κλπ.).
  - ε) Δεξαμενή τυποποιήσεως - έκπλύσεως κρέμας μέ διπλά τοιχώματα.
  - στ) Κορυφολόγον τυποποιήσεως κρέμας.
  - ζ) Παστεριωτήρα κρέμας.
  - η) Μηχάνημα συσκευασίας κρέμας, προκειμένου διά μικράς συσκευασίας.
  - θ) Στοιχειῶδες έργαστήριον διά χημικάς και μικροβιολογικάς έξετάσεις.
  - ι) Νιπτήρας είς τούς χώρους έπεξεργασίας διά τόν καθαρισμόν και άπολύμανσιν χειρῶν.
- ΣΤ) Βιομηχανίαι και βιοτεχνίαι παρασκευής παγωτῶν.
- α) Χώρον διά τήν άποθήκευσιν πρώτων ύλῶν υπό ύγιεινάς και χωρίς ύγρασίαν συνθήκας.

- β) Αΐθουσαν προπαρασκευῆς καὶ ἐπεξεργασίας παγωῶν.
- γ) Αΐθουσαν παρασκευῆς καὶ συσκευασίας παγωτῶν.
- δ) Ψυκτικόν χώρον ἀποθηκεύσεως εὐαλλοιώτων ὑλῶν μέ θερμοκρασίαν $\pm 4^{\circ}\text{C}$.
- ε) Ψυκτικόν χώρον σκληρύνσεως παγωῶν ἢ σήραγγα καταψύξεως θερμοκρασίας -26°C (προαιρετικόν).
- στ) Ψυκτικόν χώρον συντηρήσεως παγωτῶν θερμοκρασίας -18°C ἕως -23°C .
- ζ) Στοιχειῶδες ἐργαστήριον διά χημικάς καὶ μικροβιολογικάς ἐξετάσεις.
- η) Βοηθητικούς χώρους (ίματοθήκας, ντούς, WC κλπ.).
- θ) Λέβητα παρασκευῆς καὶ παστεριώσεως τοῦ μίγματος.
- ι) Δεξαμενήν ἢ δεξαμενάς συντηρήσεως καὶ ὀριμάνσεως τοῦ μίγματος, ψυχομένης, θερμοκρασίας 0° ἕως 4°C .
- ια) Ὁμοιογενοποιητήν (προαιρετικόν).
- ιβ) Συσκευήν διογκώσεως μίγματος παγωτοῦ (Foisenneus).
- ιγ) Αὐτόματον συσκευήν μορφοποιήσεως καὶ συσκευασίας παγωτοῦ.
- ιδ) Αὐτόματους βοηθητικές συσκευάς ἐνσωματωμένας εἰς τήν συσκευήν μορφοποιήσεως, διά τήν προσθήκην ἀρωματικῶν, γλυκαντικῶν κλπ. οὐσιῶν (γλυκῶν, σιροπίων, φουντουκίων κλπ.).
- ιε) Κύκλωμα αὐτομάτου χημικοῦ καθαρισμοῦ (C.I.P.).
- ιστ) Τμήμα παραγωγῆς βοηθητικῶν ὑλῶν (Κουβερτούρας, σιροπίων, μπισκότων κλπ.), προαιρετικόν, εἰς τό ὅποιον θά τηροῦνται αὐστηραὶ συνθήκαι ὑγιεινῆς διά τήν μὴ ἐπιμόλυνσιν τῶν παγωτῶν.
- ιζ) Νιπτήρας εἰς τούς χώρους ἐργασίας διά τόν καθαρισμόν καὶ τήν ἀπολύμανσιν τῶν χειρῶν.
- Z) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία παραγωγῆς γιαούρτης βιομηχανικοῦ τύπου.
- α) Χῶρον διά τήν ἀποθήκευσιν βοηθητικῶν ὑλῶν ὑπό ὑγιεινάς καὶ χωρίς ὑγρασίαν συνθήκας.
- β) Χῶρον παραλαβῆς καὶ παστεριώσεως τοῦ γάλακτος.
- γ) Αΐθουσαν ἐπεξεργασίας τοῦ γάλακτος διά τήν παρασκευήν τῆς γιούρτης.
- δ) Αΐθουσαν συσκευασίας.
- ε) Ψυκτικούς χώρους διά τήν συντήρησιν τῆς γιαούρτης.
- στ) Χώρους ἐπώασεως.
- ζ) Βοηθητικούς χώρους (ίματιοθήκας, ντούς, WC κλπ.).
- η) Φυγοκεντρικόν φίλτρον.
- θ) Παστεριωτήρα.
- ι) Κορυφολόγον καὶ ὁμοιογενοποιητήν.
- ια) Δεξαμενήν ἢ δεξαμενάς ἀποθηκεύσεως.
- ιβ) Μηχάνημα συμπύκνωσεως ἢ ἀφυδατώσεως τοῦ γάλακτος, προκειμένου διά προϊόντα, τά ὅποια ἀπαιτοῦν συμπύκνωσιν.
- ιγ) Αὐτόματον συσκευαστικὴν μηχανήν.
- ιδ) Νιπτήρας εἰς τὰς αἰθούσας ἐργασίας διά τόν καθαρισμόν καὶ τήν ἀπολύμανσιν τῶν χειρῶν.

Η) Βιομηχανία και βιοτεχνία παρασκευής γιαούρτης παραδοσιακού τύπου.

α) Χώρον παραλαβής και παστεριώσεως ή βρασμού του γάλακτος.

β) Χώρους επώσεως.

γ) Βοηθητικούς χώρους (ίματιοθήκας, ντούς, WC κλπ.).

δ) Χώρον διά την άποθήκευσιν βοηθητικών ύλων υπό υγιεινάς και χωρίς ύγρασίαν συνθήκας.

ε) Ψυκτικούς χώρους διά την συντήρησιν της γιαούρτης.

στ) Φυγοκεντρικόν φίλτρον.

ζ) Παστεριωτήρα ή βραστήρα του γάλακτος.

η) Νιπτήρας εις τούς χώρους έργασίας διά τόν καθαρισμόν και την άπολύμανσιν τών χειρῶν.

Άρθρον 4

Ἡ χορηγηθεῖσα ἄδεια λειτουργίας ἀνακαλεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου τῆ εἰσηγήσει τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 2 τοῦ παρόντος προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται ὅτι δέν τηροῦνται οἱ ὁροι οἱ ἀπαιτούμενοι διά τήν ὑγιεινήν παραγωγήν τροφίμων καί διά τήν διασφάλισιν τῆς Δημοσίας Ὑγείας.

Άρθρον 5

Αἱ παράγραφοι 5 καί 6 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Β.Δ/τος 2/16-5-59 ἀντικαθίστανται ὡς κάτωθι:

5. Ἡ λιανική πώλησις τοῦ παστεριωμένου γάλακτος εἰς φιάλας ἢ περιέκτας θά λαμβάνη χώραν διά πρατηρίων διαθετόντων κατάλληλον ψυγεῖον, διά τήν συντήρησιν τῶν φιαλῶν ἢ περιεκτῶν εἰς τήν θερμοκρασίαν τῶν $\pm 6^{\circ}$ C ἢ κατωτέρας.

6. Ἡ πώλησις τοῦ παστεριωμένου γάλακτος διατηρουμένου εἰς τήν θερμοκρασίαν τῶν $\pm 6^{\circ}$ C, δεόν νά λαμβάνη χώραν τήν ἡμέραν τῆς ἀναγραφομένης ἐπί τοῦ πώματος ἡμερομηνίας παστεριώσεως, τήν ἐπομένην καί μεθεπομένην αὐτῆς. Ἐπί τοῦ πώματος τῶν φιαλῶν ἢ τῆς ἐπιφανείας τοῦ περιέκτου ἀναγράφεται καί ἡ ἡμερομηνία μέχρι τῆς ὁποίας θά καταναλωθῆ τό γάλα ὡς ὑπολογίζεται αὐτῆ ἀνωτέρω».

Άρθρον 6

Βιομηχανία και βιοτεχνία ἐπεξεργασίας γάλακτος λειτουργοῦσαι κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὀφείλουν νά ἐφοδιασθοῦν διά τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ διατάγματος τούτου εἰδικῆς ἄδειας λειτουργίας ἐντός προθεσμίας τριῶν ἐτῶν ἀπό τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Άρθρον 7

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται μετὰ 5μηνον ἀπό τῆς δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τόν ἐπί τῆς Γεωργίας Ὑπουργόν, ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκ-
τέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1981
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ